AMNESTY INTERNATIONAL

Pia Puu Oksanen

16.2.2017

ÄITIYSLAKI TARVITAAN, KOSKA SUOMI ON SITOUTUNUT POISTAMAAN SYRJINNÄN

- Oikeus elää syrjinnästä vapaana on kaikkien ihmisoikeussopimusten taustalla oleva keskeinen periaate. Periaate todetaan Ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ensimmäisessä artiklassa: ”kaikki ihmiset syntyvät vapaina ja **tasavertaisina** arvoltaan ja oikeuksiltaan”.

ÄITIYSLAKI TARVITAAN, KOSKA SUOMI ON SITOUTUNUT POISTAMAAN SYRJINNÄN

- Euroopan ihmisoikeussopimuksen 14 artikla: kaikkien sopimuksessa turvattujen oikeuksien nauttiminen on taattava ilman syrjintää. Nimenomaisina kiellettyinä syrjintäperusteina mainitaan muun muassa **sukupuoli**, kansallinen alkuperä, syntyperä ja varallisuus.
- Sopimuksen kahdennellatoista lisäpöytäkirjalla syrjinnän kielto on laajennettu koskemaan kaikkia laissa tunnustettuja oikeuksia ja viranomaistoimintaa.

ÄITIYSLAKI TARVITAAN, KOSKA SUOMESSA EI SYRJITÄ SUKUPUOLEN PERUSTEELLA

Suomen Perustuslaki ,6 §: Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä.

Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan **sukupuolen,** iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai **muun henkilöön liittyvän syyn perusteella**.

Lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti.

ÄITIYSLAKI TARVITAAN, KOSKA SUOMESSA EI SYRJITÄ SEKSUAALISEN SUUNTAUTUMISEN PERUSTEELLA

KP-sopimus 26 artikla:

- Kaikki ihmiset ovat oikeudellisesti yhdenvertaisia ja oikeutettuja ilman minkäänlaista syrjintää yhtäläiseen lain suojaan.
- Sopimuksen noudattamista valvovan ihmisoikeuskomitea: sopimus kieltää seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän. Tarkennuksen jälkeen lukuisat ihmisoikeussopimusten toteuttamista valvovat komiteat ovat soveltaneet omissa ratkaisuissaan ja julkilausumissaan tätä linjausta.

ÄITIYSLAKI TARVITAAN, KOSKA SUOMESSA EI SYRJITÄ SEKSUAALISEN SUUNTAUTUMISEN PERUSTEELLA

- Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan sopimuksessa tarkoitettu syrjinnän kielto kattaa syrjinnän seksuaalisen suuntautumisen perusteella
- Tuomioistuin on myös katsonut, että ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan mukaisen perhe-elämän suojan piiriin kuuluvat yhdessä elävät naisparit.

ÄITIYSLAKI TARVITAAN, KOSKA SUOMI ON SITOUTUNUT KOHTELEMAAN KAIKKIA PERHEITÄ TASA-ARVOISESTI

- Oikeus perustaa perhe on kirjattu muun muassa ihmisoikeusjulistuksen 16 artiklaan, 3: Perhe on yhteiskunnan luonnollinen ja perustava ydinosa ja **sillä on oikeus yhteiskunnan ja valtion suojaan**.
- YK:n ihmisoikeuskomitea on täsmentänyt KP-sopimuksen asettamia velvoitteita perhe-elämän osalta yleiskommentissa 19.

ÄITIYSLAKI TARVITAAN, KOSKA LAPSEN ETU VAATII SITÄ.

- Hallitusohjelman mukaisesti oikeusministeriö valmistelee lainsäädäntöuudistusta lasten huolto- ja tapaamisoikeuksia koskevaan lainsäädäntöön.
- Äitiyslain yhtenä tavoitteena on taata, että syntyvällä lapsella on loukkaamaton oikeus tavata vanhempiaan myös siinä tapauksessa, että pariskunta päätyy eroon.
- Lapsen tapaamis- ja huoltooikeuksia koskevan lainsäädäntöuudistuksen tarvetta on perusteltu lapsen edulla. Äitiyslain säätäminen on yhtä lailla lapsen etuun ankkuroituva.

ÄITIYSLAKI TARVITAAN, KOSKA

Äitiyslain vaikutukset ulottuvat yksityiselämän piiristä laajalti yhteiskuntaan. Lainsäädännön tasa-arvoistamisessa kyse on sen tunnustamisesta, ettei syrjintää, välillistä tai välitöntä, sallita Suomessa missään muodossa.